

Til lovforslag nr. L 166

Folketinget 2013-14

Betænkning afgivet af Socialudvalget den 15. maj 2014

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om social pension, lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., lov om individuel boligstøtte og lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag

(Anvendelse af indkomstregisteret ved indtægtsregulering af social pension og boligstøtte m.v.)

[af ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold (Manu Sareen)]

1. Ændringsforslag

Ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold har stillet 3 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 26. marts 2014 og var til 1. behandling den 11. april 2014. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Socialudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og social-, børne- og integrationsministeren sendte den 17. januar 2014 dette udkast til udvalget, jf. SOU alm. del – bilag 105. Den 26. marts 2014 sendte ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget skriftlige henvendelser fra Birte Skou Mogensen, Holstebro, og Ældre Sagen.

Ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold har over for udvalget kommenteret de skriftlige henvendelser til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 9 spørgsmål til ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

To af udvalgets spørgsmål til ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold og dennes svar herpå er optrykt som bilag 2 til betænkningen

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Udvalget indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget er fuldstændig enige i det overordnede sigte med loven; nemlig at få justeret reglerne, så der kommer en mere objektiv tildeling, så der muliggøres en mere præcis og korrekt indtægtsregulering af social pension og boligstøtte – og at beregningen som udgangspunkt kan baseres på oplysninger, som er i systemet i forvejen, så man skal oplyse så lidt som muligt.

Dansk Folkeparti ser grundlæggende det problem, at den markante digitalisering marginaliserer en gruppe. Digitalisering vil for det store flertal givetvis fungere udmærket. Men det ligger i forlængelse af en tendens i offentlige myndigheders tilgang til borgeren, som Dansk Folkeparti mener der skal gøres op med – det er den tendens, som handler om, at offentlige myndigheder i mange år har opbygget en praksis med, at det er godt, hvis man kan holde borgeren væk, sende borgeren videre til næste dør. Det har med rimelighed kunnet fungere, så længe der var en dør og der sad en sagsbehandler bag den dør, borgeren sendtes hen til. Men i dag er vi der, at når den borger, der ikke har it – ikke forstår det og ikke evner at finde ud af det – kommer til kommunen for f.eks. at få forklaring på, hvorfor pensionen ikke ser ud som forventet, så bliver borgeren sendt ud af døren igen med to telefonnumre til henholdsvis SKAT og Udbetaling Danmark. Og når borgeren så prøver at ringe på numrene, så

venter et virvar af menuer, og det kan tage timer, før man når til at komme til at tale med et menneske. Det bliver vi nødt til at gøre noget ved.

Det er derfor afgørende at sikre, at kommunerne skal, kan og vil give den fornødne hjælp i disse situationer.

Dansk Folkeparti lægger vægt på, at ministeren i svaret på spørgsmål 6 understreger kommunernes ansvar for og opgaver med at hjælpe borgerne, og at ministeren understreger, at denne forpligtigelse er blevet udvidet med lov om Udbetaling Danmark.

Endelig er Dansk Folkeparti tilfreds med ministerens præcisering i svar på spørgsmål 3 af betydningen af formuleringen »så vidt muligt« i lovforslaget.

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold, tiltrådt af udvalget:

Til § 1

1) Efter nr. 15 indsættes som nyt nummer:

Orla Hav (S) Pernille Rosenkrantz-Theil (S) Mette Reissmann (S) Jens Joel (S) Karen J. Klint (S) Astrid Krag (S) Julie Skovsby (S) Marlene Borst Hansen (RV) Liv Holm Andersen (RV) Zenia Stampe (RV) Pernille Vigsø Bagge (SF) fmd. Özlem Sara Cekic (SF) Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) Finn Sørensen (EL) Pernille Skipper (EL) Hans Andersen (V) Anne-Mette Winther Christiansen (V) nfmd. Louise Schack Elholm (V) Finn Thranum (V) Sophie Løhde (V) Eyvind Vesselbo (V) Karen Ellemann (V) Karin Nødgaard (DF) René Christensen (DF) Karina Adsbøl (DF) Jens Henrik Thulesen Dahl (DF) Merete Riisager (LA) Thyra Frank (LA) Mai Mercado (KF)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Det Konservative Folkeparti (KF)	8
Socialdemokratiet (S)	47	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Dansk Folkeparti (DF)	22	Siumut (SIU)	1
Radikale Venstre (RV)	17	Sambandsflokkurin (SP)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Enhedslisten (EL)	12	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	1
Liberal Alliance (LA)	9		

»01. I § 49, stk. 1, nr. 2, ændres »§ 27, stk. 5« til: »§ 27, stk. 7«.«

[Teknisk korrektion]

Til § 3

2) Efter nr. 11 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 42, stk. 3, ændres »§ 46, stk. 7« til: »§ 46, stk. 5«.«

[Teknisk korrektion]

Til § 5

3) I stk. 4 ændres »§ 2, nr. 5,« til: »§ 2, nr. 6,«.

[Teknisk korrektion]

Bemærkninger

Til nr. 1

Der er tale om en teknisk korrektion på grund af en fejl i henvisningen.

Til nr. 2

Der er tale om en teknisk korrektion på grund af en fejl i henvisningen.

Til nr. 3

Der er tale om en teknisk korrektion på grund af en fejl i henvisningen.

Oversigt over bilag vedrørende L 166

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og høringsnotat, fra ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold
2	Henvendelse af 9/4-14 fra Ældre Sagen
3	Udkast til tidsplan over udvalgets behandling af lovforslaget
4	Tidsplan over udvalgets behandling af lovforslaget
5	Henvendelse af 1/5-14 fra Birthe Skou Mogensen, Holstebro
6	Ændringsforslag, fra ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold
7	1. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 166

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om kommentar til henvendelsen af 9/4-14 fra Ældre Sagen, til ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold, og ministerens svar herpå
2	Spm., om ministeren i sin kommentar til brevet fra Ældresagen af 7. april 2014 vil forholde sig særligt til de deri indeholdte forslag om, at reglerne for efterregulering og efterbetaling af boligstøtten ændres, til ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold, og ministerens svar herpå
3	Spm. om Udbetaling Danmarks registrering af forskudsopgørelse, til ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold, og ministerens svar herpå
4	Spm., om ministeren ikke mener, at det er rimeligt, at Udbetaling Danmark sender et brev til ikkedigitale borgere, såfremt de skal være opmærksomme på ændringer, der har indflydelse på deres økonomi, til ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold, og ministerens svar herpå
5	Spm. om, hvad den ikkedigitale borger konkret skal gøre, når en besvarelse f.eks. af en partsskrivelse med en frist på 8 dage skal besvares digitalt, til ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold, og ministerens svar herpå
6	Spm. om, hvilke overvejelser ministeren har i forhold til at sikre, at kommunerne forpligtes til at hjælpe ikkedigitale borgere, som ønsker at kommunikere med myndighederne, således at ikkedigitale borgere ikke stilles ringere end andre borgere, til ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold, og ministerens svar herpå
7	Spm., om ministeren vil redegøre for, hvordan begrebet husstandsindkomst defineres, herunder definitionen af husstandsmedlemmer, og om den tekniske generering af husstandsindkomst foregår automatisk for alle husstande, således at en regulering i forhold til husstandsindkomsten vil kunne foretages automatisk også for andre ydelser end boligstøtte, til ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold, og ministerens svar herpå

- 8 Spm., om der i medfør af denne lov overføres opgaver/kompetencer til Udbetaling Danmark, til ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold, og ministerens svar herpå
- 9 Spm. om kommentar til henvendelsen af 1/5-14 fra Birthe Skou Mogensen, Holstebro, til ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold, og ministerens svar herpå

Bilag 2**To af udvalgets spørgsmål til ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold og dennes svar herpå**

Spørgsmål og svar er optrykt efter ønske fra Dansk Folkeparti.

Spørgsmål 3

I forbindelse med Udbetaling Danmarks registrering af forskudsopgørelse, anføres det i bemærkningerne til lovforslaget, at »Udbetaling Danmark skal så vidt muligt forinden have gjort pensionisten opmærksom på, at forskudsopgørelsen må anses for at være forkert og opfordret pågældende til at ændre forskudsopgørelsen«, jf. side 13, vil ministeren uddybe, hvad der menes med »så vidt muligt«, og hvornår det ikke er muligt at gøre pensionisten opmærksom på dette?

Svar:

Efter den foreslåede kalenderårsmodel vil pensionen blive omregnet i løbet af kalenderåret, hvis den akkumulerede registrerede indkomst overstiger forskudsopgørelsen og en omregning fører til, at pensionen nedsættes. Dette bidrager til at reducere størrelsen af en senere efterregulering. Der vil i forbindelse hermed ske partshøring i overensstemmelse med forvaltningslovens regler herom. Det vil ske ved agterskrivelse, dvs. varsling af en ændring, som vil blive gennemført, medmindre borgeren gør indsigelse.

Den anvendte formulering i lovforslagets bemærkninger – »så vidt mulig« - sigter til den situation, hvor den akkumulerede registrerede indkomst ikke endnu overstiger forskudsopgørelsen, dvs. pensionen skal ikke omregnes, men hvor den hidtil registrerede indkomst kunne tyde på, at den registrerede indkomst på et senere tidspunkt i kalenderåret vil overstige forskudsopgørelsen. Det er hensigtsmæssigt at gøre pensionisten opmærksom herpå, da en ændring af forskudsopgørelsen vil bidrage til at undgå en senere efterregulering eller en senere omregning, der indebærer en meget lille udbetalt pension i de resterende måneder i kalenderåret.

Det vil ikke altid være muligt for Udbetaling Danmark på forhånd at vide, om den registrerede indkomst senere vil overstige forskudsopgørelsen, før det rent faktisk sker. Det vil for eksempel være tilfældet, hvis pensionisten får en større engangsindtægt, som ikke indgår i forskudsopgørelsen. Udbetaling Danmark vil i sådanne tilfælde ikke have haft mulighed for på forhånd at opfordre pensionisten til at ændre sin forskudsopgørelse. Tilsvarende gør sig gældende, hvis pensionisten i løbet af året f.eks. begynder at arbejde eller arbejde i større omfang end hidtil, eller får påbegyndt udbetaling af en privat pension m.v., som ikke indgår i forskudsopgørelsen.

Generelt gælder, at Udbetaling Danmark ikke - på grundlag af de hidtil registrerede indkomster i året - kan vide med sikkerhed, om den registrerede indkomst for hele året vil komme til at overstige forskudsopgørelsen. Udbetaling Danmark kan f.eks. ikke vide, om pensionisten har tænkt sig at ophøre med et arbejde senere i kalenderåret, om en ratepension ophører m.v., og i hvilket omfang pensionistens forskudsopgørelse afspejler dette.

Da en henvendelse til pensionisten om at overveje at ændre sin forskudsopgørelse kan skabe en vis usikkerhed eller besvær for pensionisten, bør Udbetaling Danmark udvise en vis tilbageholdenhed hermed. Det bør derfor som udgangspunkt kun ske, hvis der er betydelig sikkerhed for, at den registrerede indkomst på et senere tidspunkt vil overstige forskudsopgørelsen.

Spørgsmål 6:

Hvilke overvejelser har ministeren i forhold til at sikre, at kommunerne forpligtes til at hjælpe ikke-digitale borgere, som ønsker at kommunikere med myndighederne, således at ikke-digitale borgere ikke stilles ringere end andre borgere?

Svar:

Borgere, der ikke er digitale kan søge om fritagelse fra digital post og fra krav om anvendelse af digitale selvbetjeningsløsninger ved kommunikation med det offentlige.

Borgere, som har fået fritagelse fra digital post og digital selvbetjening vedr. social pension eller boligstøtte, vil modtage breve og partshøringer med almindelig fysisk post. På samme måde vil borgeren kunne give oplysninger med almindelig fysisk post eller søge om vejledning pr. telefon.

Borgere, der ikke er digitale, kan ændre deres forskudsopgørelse, og dermed indtægtsgrundlaget for beregning af pension ved telefonisk henvendelse til SKAT eller med hjælp fra kommunens borgerservice.

Efter lov om Udbetaling Danmark skal kommunen i fornødent omfang yde bistand til borgere, der vurderes ikke at kunne benytte sig af digitale vejledninger og selvbetjeningsløsninger inden for Udbetaling Danmarks sagsområde.

Herudover fremgår det af lov om Udbetaling Danmark, at kommunen i fornødent omfang skal yde bistand til borgere, som vurderes at have særlige behov, og som ønsker at søge om, eller som modtager kontante ydelser og økonomisk tilskud på Udbetaling Danmarks sagsområde, ved at hjælpe med at udfylde og indgive ansøgning til Udbetaling Danmark, sørge for at borgeren kan medvirke til behandlingen af sin sag hos Udbetaling Danmark og varetage kontakten til Udbetaling Danmark på borgerens vegne.

Med Udbetaling Danmark loven har kommunerne således fået en udvidet forpligtelse til at hjælpe borgere med særlige behov.